

UNIUNEA EUROPEANĂ

*Accesul cetățenilor la informațiile publice.
Protecția datelor cu caracter personal*

 *Asociația Liga Apărării
Drepturilor Colective*

Accesul cetățenilor la informațiile publice. Protecția datelor cu caracter personal

Accesul cetățenilor la informațiile publice reprezintă un drept constituțional al cetățenilor.

1. Care sunt reglementările legislative privind accesul cetățenilor la informațiile publice?

- *Legea 544/2001 cu modificările și completările ulterioare privind liberul acces la informațiile de interes public*
- *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.*
- *Constituția României- art.31*

“Dreptul la informație

(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională.

(4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la atență. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.”

- *Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate*
- *Regulamente BNR și legislația specifică din fiecare domeniu care reglementează instituția/autoritatea publică de la care solicităm informația (ex. Casa de Asigurări de Sănătate, Casa de Pensii, Ministerul Sănătății/Transporturilor, etc..)*
- *Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 19: „Orice persoană are dreptul la libertatea opiniei și a expresiei; acest drept include libertatea de a susține opinii fără nici o interferență și de a căuta, a primi și a răspândi informații și idei prin orice mijloace, indiferent de frontiere.”;*
- *Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, art. 10. “1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.”*

În ce privește protecția datelor cu caracter personal, acestui subiect îi rezervăm un capitol la final, tratându-l sub aspectul impactului asupra solicitării/obținerii și transmiterii informațiilor publice.

2. Ce reprezintă „informația publică”?

Orice informație care se referă la sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice ori ale unei regii autonome care folosește bani publici.

*Pentru a înțelege mai ușor care sunt informațiile la care putem avea acces, ne uităm la art. 12 din Legea 544/2001, care reglementează domeniile la ale căror informații **nu avem acces**:*

“ (1) Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, ..., următoarele informații:

a) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii;

b) informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;

c) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii;

d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;

e) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;

f) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces;

g) informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.”

Din acest text legal, se mai naște o întrebare: **ce sunt informațiile clasificate?**

Informațiile clasificate sunt reglementate prin Legea nr.182/2002. Această lege le definește ca fiind “informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate.”

Accesul la informații clasificate ce constituie secret de stat, respectiv secret de serviciu, este garantat, sub condiția validării alegerii sau numirii și a depunerii jurământului, pentru: Președintele României; prim-ministru; miniștri; deputați; senatori; judecători; procurori..

Hai-deți să facem un mic exercițiu, ca să vedem ce fel de informații de interes public putem obține noi, ca simpli cetățeni:

Informația solicitatăDA (se poate obține)NU (nu se poate obține)Unde ne adresămDacă terenul este în intravilan sau extravilanDA

Dacă adolescentul X, prietenul fiului, are/a avut boli dermato-venerice
NU-Cum se face calculul pensieiDA

Casa de PensiiCare este codul numeric personal/familia lui X

NU-Copia corespondenței interne între Ministerul Apărării și Parchetele Militare

NU

3. Cum solicităm informațiile? Care sunt mijloacele prin care le obținem?

Toate informațiile de ordin public se oferă la cerere, în scris sau verbal.

Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare

în masă vor fi comunicate, ca regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.

În solicitarea informațiilor identificăm următoarele etape:

3.1. Formulăm cererea.

Cererea (în scris) a informațiilor de interes public cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- autoritatea sau instituția publică către care se adresează cererea;*
- informația solicitată, astfel încât să permită autorității sau instituției publice*

identificarea informației de interes public;

- numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se*

solicită primirea răspunsului.

Ex.

“Către Casa de Pensii

Subsemnatul X, domiciliat în loc./str./nr./ap, solicit respectuos comunicarea modalității în care se efectuează calculul pensiei în următoarea situație...

Solicit comunicarea răspunsului la adresa de mai sus.

(Data, semnătura)”

3.2. Așteptăm răspunsul.

Răspunsul se va face în scris, în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și de urgența solicitării.

3.3. Dacă nu primim răspunsul/ Dacă răspunsul este negativ sau parțial. Cum procedăm?

Avem la dispoziție 2 opțiuni:

- 1. ne adresăm cu o reclamație conducătorului respectivei autorități/instituții publice) prin care ne plângem de lipsa răspunsului/de răspuns negativ sau parțial. Reclamația administrativă trebuie să cuprindă aceleași mențiuni ca și cererea inițială, la care se adaugă motivele pentru care considerăm că legea a fost încălcată prin lipsa răspunsului, etc. Modele de reclamație administrativă sunt prezentate în anexele 2a și 2b la HG nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001;*
- 2. în același timp cu formularea reclamației adresată conducătorului respectivei autorități administrative sau în mod direct, fără a mai formula o astfel de reclamație, ne adresăm tribunalului (în a cărui rază teritorială suntem domiciliați sau în a cărui rază teritorială se află sediul autorității), chemand în judecată autoritatea/instituția publică. Dacă ne adresăm direct tribunalului, în plângere trebuie să cerem ca instanța de judecată să constate că informația solicitată este de interes public și să oblige autoritatea/instituția publică să ne-o comunice în scris într-un termen determinat.*

Atenție: *plângerea trebuie depusă în cel mult 30 de zile de la expirarea termenului legal în care trebuia să primim un răspuns. În cazul în care depășim acest termen, plângerea se va respinge ca tardiv introdusă.*

Dacă solicitarea noastră privește un act normativ, administrativ, se va înainta inițial o plângere prealabilă autorității publice emitente sau celei ierarhic superioare în temeiul unei alte Legi, respectiv Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. În cazul în care plângerea prealabilă nu a fost soluționată favorabil persoanei interesate sau aceasta nu a primit nici un răspuns, persoana vătămată poate sesiza instanța de judecată competentă care, în funcție de valoarea actului administrativ atacat poate fi tribunalul pentru acte a căror valoare nu depășește 1.000.000 lei sau curtea de apel pentru acte care depășesc 1.000.000 lei.

Litigiile întemeiate pe Legea nr. 544/2001 sunt scutite de plata taxei de timbru.

Dacă suntem nemulțumiți de soluția instanței, avem dreptul să o atacăm cu recurs, pe care îl depunem tot la tribunal, în termen de 15 zile de când ne-a fost comunicată hotărârea. Nici pentru recurs nu se cere taxă de timbru. Acesta va fi judecat de curtea de apel. Hotărârea curții de apel este definitivă.

Instituția/autoritatea publică obligată prin hotărâre judecătorească definitivă să ne comunice informația trebuie să o facă fără vreo înștiințare sau somație prealabilă, în termenul prevăzut în cuprinsul hotărârii judecătorești, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.

Să nu uităm că mai există un remediu!!

Ne putem adresa cu o plângere Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) cu posibilitatea obligării Statului Român la acoperirea prejudiciului creat. Astfel, în măsura în care am avut o cauză pe rolul instanțelor de judecată naționale și am epuizat toate căile de atac prevăzute de lege în acest sens, un prim pas este acela de a identifica încălcarea unuia sau mai multor drepturi fundamentale prevăzute de articolele Convenției (art. 10 din Convenție) și mergem la CEDO.

4. Ce se poate face pentru îmbunătățirea comunicării dintre instituții și cetățeni ?

Trebuie să recunoaștem că se fac progrese...

În aprilie 2012, Guvernul României a aderat la Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (OGP), un acord internațional care își propune să promoveze transparența, combaterea corupției și implementarea noilor tehnologii pentru reducerea distanței dintre cetățeni și autorități.

S-a înființat GovHub13, un program menit să faciliteze colaborarea dintre guvernare și specialiști, în vederea creării de soluții tehnice și administrative optime pentru cetățeni și instituțiile care îi deservesc.

La nivelul autorităților și instituțiilor locale se implementează măsuri de îmbunătățire a comunicării dintre instituții și cetățeni.

Oare voi simțiți îmbunătățirea?

5. Atenție sporită la protecția datelor cu caracter personal

Legea nr. 544/2001 face referire la datele cu caracter personal și protecția acestora :

„Art. 2. – (1) În sensul prezentei legi: (...)

c) prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă.”

„Art. 12. – (1) Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, prevăzut la art. 1 și, respectiv, la art. 111, următoarele informații: (...)

d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;”

„Art. 14. – (1) Informațiile cu privire la datele personale ale cetățeanului pot deveni informații de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice.

(2) Informațiile publice de interes personal nu pot fi transferate între autoritățile publice decât în temeiul unei obligații legale ori cu acordul prealabil în scris al persoanei, care are acces la acele informații potrivit art. 2.”

Atenția sporită acordată protecției datelor cu caracter personal a determinat:

a) sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. *Instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni a cerut ajutorul Înaltei Curți privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:*

„1. Doar numele și prenumele unei persoane se încadrează în definiția dată «datelor cu caracter personal» de către Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestora, cu modificările ulterioare, în sensul în care numai ele reprezintă un element suficient care să permită identificarea unei persoane?

1. Existența unor date personale în cuprinsul unor documente din categoria

informațiilor publice poate constitui un motiv de refuz de eliberare a fotocopiilor de pe aceste documente chiar și cu informațiile respective anonimizate (înnegrite cu markerul, acronimizate)?”

Prin Decizia Î.C.C.J. nr. 37/2015 pentru interpretarea și aplicarea art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001 și art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (în vigoare până în 22.05.2018):

Cu privire la prima întrebare, dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001 și art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 677/2001 trebuie interpretate în sensul că numele și prenumele unei persoane reprezintă informații referitoare la date cu caracter personal, indiferent dacă într-o situație dată sunt sau nu suficiente pentru identificarea persoanei.

Cu privire la cea de-a doua întrebare se reține că, după cum s-a arătat, dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 exceptează informațiile privind datele personale de la accesul liber al cetățenilor. Totuși, legea nu reglementează expres situația când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, prilej pentru instanța de trimitere de a formula cea de-a doua întrebare.

Având în vedere că textul legal amintit instituie o excepție și ținând cont că excepțiile sunt de strictă interpretare, rezultă că, în cazul discutat, legea trebuie interpretată în sensul că fiecare tip de informație are regimului ei juridic care nu poate fi extins asupra celui alt tip, ceea ce înseamnă că, atunci când informațiile sunt cuprinse în același document, acesta va fi făcut accesibil într-o formă cenzurată, prin eliminarea tuturor informațiilor referitoare la o persoană identificată sau identificabilă.

În cazul cererilor de liber acces la informații de interes public, întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal; refuzul de acces la informațiile de interes public, în condițiile în care informațiile cu privire la datele personale sunt anonimizate, este nejustificat.

b) condamnarea României la CEDO. *În Monitorul Oficial nr. 350 din 13 iunie 2013 a fost publicată Hotărârea CEDO din 8 ianuarie 2013 în Cauza Bucur și Toma împotriva României.*

Constantin Bucur și Mircea Toma au sesizat Curtea la 11 noiembrie 2002 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Primul reclamant a invocat în special nerespectarea libertății sale de exprimare prin condamnarea sa penală ca urmare a divulgării unor informații clasificate „strict secrete“ (art. 10 din Convenție), precum și încălcarea dreptului său la un proces echitabil (art. 6 din Convenție). Ceilalți doi reclamânți au considerat că dreptul lor la respectarea vieții private a fost încălcat prin interceptarea fără drept a convorbirilor lor telefonice și păstrarea înregistrărilor de către Serviciul Român de Informații (SRI) (art. 8 din Convenție). Cei trei reclamânți s-au plâns că nu au avut la dispoziție nicio cale de atac internă efectivă care să le permită să depună plângere față de încălcarea drepturilor garantate prin articolele sus-menționate (art. 13 din Convenție).

[...] În ceea ce privește reprezentanții funcției publice, fie că sunt funcționari numiți sau personal contractual, Curtea observă că aceștia pot ajunge, în exercițiul misiunii lor, să ia cunoștință de informații interne, eventual de natură secretă, pe care cetățenii au un interes sporit să le vadă divulgate sau făcute publice. Aceasta consideră că semnalarea de către un angajat din sectorul public a unui comportament nelegal sau a unui act ilicit la locul de muncă ar trebui, în anumite circumstanțe, să beneficieze de protecție. Această protecție poate fi necesară în cazul în care funcționarul public în cauză este singura persoană – sau face parte dintr-o categorie restrânsă de persoane – care are cunoștință de ceea ce se întâmplă la locul său de muncă și, astfel, este cea în măsură să acționeze în interesul public, alertând angajatorul sau publicul larg.

[...] Având în vedere obligația de discreție sus-menționată, dezvăluirea ar trebui să fie făcută în primul rând superiorului persoanei în cauză sau altei autorități ori organ competent. O dezvăluire în public nu trebuie avută în vedere decât în ultimă instanță, în cazul în care orice altă acțiune este în mod evident imposibilă

[...]. În cadrul aprecierii proporționalității restricției privind libertatea de exprimare, Curtea trebuie, prin urmare, să ia în considerare dacă persoana a avut alte mijloace eficiente de remediere a actului ilicit pe care a intenționat să îl dezvăluie.

La stabilirea proporționalității unei ingerințe în libertatea de exprimare a unui funcționar public într-un astfel de caz, Curtea trebuie, de asemenea, să ia în considerare și alți câțiva factori. În primul rând, trebuie acordată o deosebită atenție interesului public pe care îl implică informația dezvăluită. Curtea reamintește că art. 10 §2 din Convenție nu lasă loc pentru restricții privind libertatea de exprimare în domeniul problemelor de interes general

[...]. Într-un sistem democratic, acțiunile sau omisiunile guvernului trebuie să fie supuse unui control atent exercitat nu doar de către puterea legislativă și cea juridică, ci și de către media și opinia publică. Interesul opiniei publice față de o anumită informație poate fi, câteodată, atât de puternic, încât să depășească chiar și o obligație de confidențialitate impusă prin lege [...].

Al doilea factor de luat în considerare în acest exercițiu de punere în balanță este autenticitatea informației dezvăluite. Autoritățile de stat competente pot să adopte măsuri cu scopul de a reacționa în mod corespunzător și fără exces la acuzațiile calomnioase lipsite de temei sau formulate cu re-credință [...]. Mai mult, libertatea de exprimare presupune obligații și responsabilități, iar orice persoană care decide să dezvăluie informații trebuie să verifice atent, în măsura în care circumstanțele permit acest lucru, că aceasta este corectă și de încredere [...].

Pe de altă parte, Curtea trebuie să pună în balanță prejudiciul, dacă este cazul, pe care dezvăluirea în litigiu l-ar putea cauza autorității publice și interesul pe care publicul l-ar putea avea față de dezvăluirea respectivă [...]. Motivația angajatului care face dezvăluirea este un alt factor decisiv pentru a stabili dacă demersul trebuie sau nu să beneficieze de protecție. De exemplu, o acțiune motivată de o doleanță sau o animozitate cu caracter personal ori de perspectiva unui avantaj personal, în special un câștig pecuniar, nu justifică un nivel de protecție deosebit de ridicat.

Este important de stabilit așadar dacă, atunci când a făcut dezvăluirea, persoana respectivă a acționat cu bună-credință și cu convingerea că informația este adevărată, dacă dezvăluirea acesteia a fost în interes public și dacă autorul dispunea sau nu de mijloace mai discrete pentru a denunța acțiunile în litigiu.

În cele din urmă, evaluarea proporționalității ingerinței în raport cu scopul legitim urmărit se face printr-o analiză atentă a pedepsei aplicate și a consecințelor acesteia [...].“

Ca atare, CURTEA:

- declară cererea admisibilă în privința capetelor de cerere formulate de primul reclamant în temeiul art. 10 (libertatea de exprimare) și art. 6 (proces echitabil) din Convenție, luate în considerare individual și coroborate cu art. 13 din Convenție, precum și în privința capătului de cerere formulat de cel de al doilea și al treilea reclamant, în temeiul art. 8 din Convenție ca urmare a existenței riscului de păstrare a înregistrărilor convorbirilor lor telefonice, luat în considerare individual și coroborat cu art. 13 din Convenție, și inadmisibilă pentru restul capetelor de cerere;
- hotărăște că a fost încălcat art. 10 din Convenție în ceea ce îl privește pe primul reclamant; ...”

Un aspect foarte important de precizat: Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și-a încetat valabilitatea; din data de 25 mai 2018 se aplică Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Diverse întrebări și răspunsuri utile:

- 1. Care este vârsta minimă ce dă dreptul unei persoane de a solicita informații în baza Legii 544/2001?*

Nu este o vârstă minimă, astfel că au dreptul atât persoanele care au împlinit vârsta de 18 ani, cât și cei cu vârsta între 14 și 18 ani, raportat la capacitatea de exercițiu restrânsă și la actele pe care le pot face singuri: acte de conservare, acte de administrare care nu îl prejudiciază, precum și acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent. Persoanele care nu au împlinit vârsta de 14 ani nu au capacitate de exercițiu vor putea solicita în condițiile reprezentării acestora de către părinții acestora sau, în cazul în care din diverse motive nu pot fi reprezentați de părinți, de către ocrotitorii legali (tutori, curator).
- 2. Instituțiile au dreptul să perceapă costuri pentru răspunsurile la cereri?*

În cazul în care solicitarea de informații implică realizarea de copii de pe documentele deținute de autoritatea sau instituția publică, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant. Pentru a evita aceste costuri există posibilitatea solicitării documentelor în format electronic.
- 3. Solicitarea de informații adresată prin e-mail unei instituții publice are același regim ca și solicitarea prin adresa scrisă transmisă prin poștă?*

Da, cu condiția să conțină toate elementele necesare: a) numele autorității la care se adresează cererea; b) informația solicitată, astfel încât să permită identificarea informației solicitate; c) numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului.

4. Sunt informații de interes public pe care autoritățile sau instituțiile publice au obligația să le comunice din oficiu?

Da, potrivit Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, autoritățile sau instituțiile publice au obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice; b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice; c) numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice; d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet; e) sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil; f) programele și strategiile proprii; g) lista cuprinzând documentele de interes public; h) lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii; i) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.

Mai sunt obligate să comunice datele de contact ale autorității publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet chiar din oficiu.

Sunt obligate să comunice sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil; programele și strategiile proprii; programul de funcționare și de audiențe, numele și prenumele funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice, chiar din oficiu.

Principii orizontale

Dezvoltare durabila

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Deși inițial dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică determinată de intensa exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului și căuta deci în primul rând prezervarea calității mediului înconjurător, în prezent conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa, și sub aspect economic și social.

Obiect al dezvoltării durabile este acum și preocuparea pentru dreptate și echitate între state, nu numai între generații.

O societate durabilă este, o societate care își modelează sistemul economic și social astfel încât resursele naturale globale și sistemele de suport ale vieții să fie menținute. Dezvoltarea durabilă promovează conceptul de conciliere între progresul economic și social fără a pune în pericol echilibrul natural al planetei. Ideea care stă la baza acestui concept este aceea de a asigura o calitate mai bună a vieții pentru toți locuitorii planetei, atât pentru generația prezentă, cât și pentru generațiile viitoare.

Fiecare om, conștient sau nu, poate contribui la dezvoltarea durabilă. Se poate vorbi de o gândire de durată atunci când se colectează (depun) deșeuri din plastic sau hârtie în locurile special amenajate. Multe fabrici folosesc deșeuri drept combustibil, iar în anumite localități se încearcă implementarea unor sisteme de încălzire casnică pe bază arderii deșeurilor. Unele companii au conștientizat importanța economică (dar și ecologică) a recuperării și refolosirii deșeurilor.

În România, ca stat membru al Uniunii Europene, în anul 1997 a fost creat Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, sub egida Academiei Române, care în timp a reușit să devină cea mai autorizată voce din societatea civilă în domeniul elaborării de propuneri și strategii pentru dezvoltarea durabilă a României.

Conceptul de dezvoltare durabilă poate fi caracterizat din mai multe puncte de vedere, prin următoarele elemente :

economie: eficiență, creștere, stabilitate

societate: nivel de trai, echitate, dialog social și delegarea responsabilităților, protejarea culturii/patrimoniului

ecologie: conservarea și protejarea resurselor naturale, biodiversitate, evitarea poluării

Poluatorul plătește

Promovarea conceptului „conservarea și protejarea biodiversității” va fi efectuată prin: - includerea în materialele de prezentare (inclusiv cu ocazia evenimentelor organizate în cadrul proiectului) a mesajelor de informare și conștientizare cu privire la protejarea biodiversității - participanții vor fi îndrumați să nu desfășoare activități în zone protejate, zone verzi, etc - colectarea selectivă a tuturor materialelor reciclabile (hârtie, cartușe de imprimantă, toner) și consumul eficient al energiei electrice, atât de către echipa de implementare a proiectului, cât și de către membrii rețelei tematice.

Protecția biodiversității

Proiectul aplică principiile dezvoltării durabile prin utilizarea eficientă și rațională a resurselor, cu respectarea legislației în vigoare în ceea ce privește păstrarea, conservarea, folosirea “durabilă” a resurselor naturale. În cadrul platformei se vor folosi fișiere electronice pentru corespondența între utilizatori, se va încuraja multiplicarea materialelor și printarea documentelor doar când este absolut necesar, precum și utilizarea hârtiei reciclabile; comunicarea prin mijloace electronice va suplini comunicarea pe hârtie, asigurând dezvoltarea de bune practici între beneficiarii programului și grupul de experți. Pentru activitatea de management se va folosi hârtie reciclabilă.

Utilizarea eficientă a resurselor

În cadrul conferinței de la activitatea A5.1 se va aborda problematica nevoilor și oportunităților generate de tranziția la o economie cu emisii de carbon scăzute și rezistența la schimbările climatice, crescând gradul general de conștientizare asupra acestor aspecte și creându-se premisele necesare ca partenerii asociați în rețeaua tematică să țină cont de acele activități care ar putea afecta în mod negativ mediul.

Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

În cadrul proiectului, pe durata conferinței de la finalul proiectului se va include o secțiune referitoare la promovarea comportamentului beneficiarilor cu privire la rezistența la dezastre, crescând gradul de conștientizare asupra acestui concept și creându-se premisele necesare ca cei implicați în activitățile proiectului să țină cont de acele măsuri de protecție împotriva unor dezastre naturale sau tehnologice care le-ar putea produce pagube materiale în desfășurarea activității proprii.

Egalitate de șanse

Egalitatea de șanse este conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Conceptul are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală. Dreptul la egalitate de șanse este un drept fundamental în cadrul Uniunii Europene.

Egalitate de șanse între femei și bărbați

Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați reprezintă un principiu fundamental al drepturilor omului cu o largă aplicare în diferite domenii. În același timp, realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element cheie în prevenirea și eliminarea inechităților sociale manifestate pregnant la nivelul societății contemporane. În fapt, persistența inegalităților dintre femei și bărbați reprezintă o consecință a relațiilor istoric inegale de putere dintre femei și bărbați, care au condus la discriminarea împotriva femeilor de către bărbați și la împiedicarea progresului deplin al femeilor. În mod indiscutabil, egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați se referă la relațiile sociale între indivizi, atât în spațiul public, cât și în cel privat.

Egalitate de șanse între femei și bărbați se poate defini, atât în general, cât și în cazul actualului proiect, printr-un set de măsuri printre care: oferirea de venituri egale pentru munca de valoare egală a angajaților de gen masculin și feminin, condiții de muncă ce respectă normele de menținere a sănătății și securității în muncă, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, asigurarea accesului nediscriminatoriu la angajare în toate posturile vacante și la toate nivelurile ierarhice pentru femei și bărbați în aceeași măsură. În faza de implementare a proiectului se va lua în considerare egalitatea de gen la nivelul constituirii echipei de proiect.

În ceea ce privește managementul proiectului, în stabilirea echipei de management vor fi utilizate aceleași criterii de competență, urmărindu-se pe cât este posibil realizarea unui echilibru între numărul de bărbați și de femei. Numărul bărbaților și femeilor selectați pentru grupul țintă va respecta, pe cât posibil, structura demografică a populației. Fiecare ghid și broșură elaborate vor conține în mod obligatoriu, următoarele măsuri: egalitatea de șanse, nediscriminarea și egalitatea de gen - o secțiune de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, a egalității de șanse pentru toți, fără discriminare în funcție de gen, rasă, origine etnică, religie, handicap, vârsta, orientare sexuală - în contextul accesului nediscriminatoriu la serviciile și aplicațiile dezvoltate prin proiect.

Nediscriminare

Conform Ordonanței nr. 137/2001 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, discriminarea reprezintă orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Proiectul respectă în toate etapele sale principiul nediscriminării. Atât în etapa de elaborare, cât și în cea de implementare și postimplementare, în toate operațiunile sale (management, identificare a grupurilor țintă etc.), respecta principiile non-discriminării, adoptând politicile și practicile prin care să nu se realizeze nici o deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boli cornice contagioase, apartenență la o categorie defavorizată precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

surse:

<http://www.serviciisociale.info/js/ckfinder/userfiles/files/Dezvoltare%20durabila.pdf>

<http://comunitatedurabila.ro/articol/8/ce-este-dezvoltarea-durabila.html>

<http://planningoradea.blogspot.ro/2011/11/principiile-dezvoltarii-durabile.html>

<http://success-romania.ro/economie-sociala/ce-este-dezvoltarea-durabil-.htm>

Despre proiect

Apel : POCA/219/2/3/Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia/3/Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia

Titlu proiect: ” *Justitie si mediere pentru toata lumea/ Law and mediation for everyone*”

Cod proiect:126480

Beneficiar: *Asociatia Liga Apararii Drepturilor Colective*

Durata desfasurare: 29.03.2019-28.03.2020

Scop/Obiectiv general: Obiectivul general al proiectului este atat de a sprijini populatia din mediul rural in procesul de identificare si de intelegere a drepturilor cetatenilor conform legislatiei in vigoare precum si de a imbunatatii si facilita accesul romanilor la serviciile de mediere si asistenta juridica.

Obiective specifice:

- 1. Mediatizarea si diseminarea in trei comune din judetul Cluj a informatiilor cu privire la prevederile introduse de noile coduri privind drepturile cetatenilor.*
- 2. Cresterea accesului comunitatii rurale la justitie.*
- 3. Promovarea medierii ca metoda alternativa de solutionare a litigiilor.*
- 4. Transpunerea intr-un limbaj uzual a informatiilor juridice de maxim interes pentru cetatenii din mediul rural.*

Rezultate:

Grad crescut de acces la justitie al cetatenilor din mediul urban prin derularea de campanii de informare/educatie juridica si oferirea de servicii suport, inclusiv de asistenta juridica, puse la dispozitia cetatenilor:

4 ghiduri cu privire la drepturile cetatenilor conform noilor coduri elaborate si distribuite cetatenilor din mediul rural in 3 comune din judetul Cluj

12 brosure care vizeaza 12 domenii de interes juridic elaborate si distribuite

1 Platforma online "Justitie si mediere pentru toata lumea".

Grup tinta:

Grupul tinta al proiectului este alcatuit din cetateni din 3 comune din judetul Cluj: Comuna Cornesti, Comuna Caianu si Comuna Valea Ierii. Acestia vor fi informati cu privire la drepturile lor conform noilor coduri (civil, penal, de procedura civila si de procedura penala). De asemenea, se vor identifica problemele juridice pe care acestia le au si se vor realiza 12 brosure pe tema acelor probleme pentru ca cetatenii sa aiba acces la justitie si sa fie informati corespunzator in vederea rezolvarii problemelor. Prin intermediul platformei online care va fi realizata in cadrul proiectului vor avea acces la toate materialele de informare si la toate serviciile platformei toti cetatenii din tara care sunt interesati.

Descriere activitati:

Elaborarea si distribuirea de ghiduri cu privire la drepturile cetatenilor conform noilor coduri

In cadrul acestei activitati se vor elabora 4 ghiduri cu privire la modificarile aduse in materie de drepturi ale cetatenilor de catre noile ghiduri: Ghid privind modificarile introduse prin noul cod civil privind drepturile cetatenilor; Ghid privind modificarile introduse prin noul cod de procedura civila privind drepturile cetatenilor; Ghid privind modificarile introduse prin noul cod penal privind drepturile cetatenilor; Ghid privind modificarile introduse prin noul cod de procedura penala privind drepturile cetatenilor. Accentul se va pune in situatia acestor materialelor pe vulgarizarea dreptului prin punerea la dispozitia cetatenilor a informatiilor in limbaj comun, accesibil acestora, pe acordarea unor cereri tip/formulare utile ori de cate ori este posibil si pe indicarea textelor legale si a surselor principale de informare, inclusiv link-uri utile.

Elaborarea si distribuirea de materiale informative cu privire la 12 domenii de interes pentru cetatenii din mediul rural

Se va realiza o cercetare din cuprinsul careia vor rezulta care sunt nevoile de informare din sfera juridicului ale cetatenilor din mediul rural. In urma cercetarii realizate vor rezulta care sunt domeniile actuale de interes din sfera juridicului pentru cetatenii din mediul rural. Primele 12 domenii cu procentajul cel mai ridicat de interes pentru cetateni vor fi cuprinse fiecare in cadrul unei brosurei, rezultand astfel 12 brosure cu informatii juridice utile pentru cetatenii din mediul rural.

Platforma online “Justitie si mediere pentru toata lumea”

Platforma va cuprinde doua sectiuni. O sectiune dedicata transparentei, asistentei juridice si consilierii si o sectiune dedicata serviciilor de mediere. În vederea utilizarii platformei de catre cetatenii din regiunile mai putin dezvoltate, se va desfasura un training cu functionarii din primarii, astfel încât, în momentul în care cetateanul solicita ajutor primariei, functionarul sa-i poata da informatii despre platforma si despre modul de accesare. Prin crearea unui cont pe platforma cetateanul poate sa posteze problema cu care se confrunta, iar avocatii inscrisi pe platforma ii vor acorda sfaturi juridice. Platforma va respecta prevederile General Data Protection Regulation. Acestea vor fi aduse la cunostinta utilizatorilor in momentul accesarii platformei si a crearii contului. Platforma va putea fi folosita si la nivel national de catre avocati si mediatori din toata tara si normal, de catre toti cetatenii interesati de servicii de mediere si de servicii de informare referitor la diverse probleme juridice. In ceea ce priveste sectiunea dedicata medierii, se urmareste, evitarea apelarii cetateanului la instanta de judecata in cazul in care problema sa se poate rezolva prin metode ADR. Serviciile oferite de platforma vor fi promovate in mediul online prin intermediul site-ului public al solicitantului si prin intermediul paginii de facebook a solicitantului. De asemenea, informatiile legate de platforma vor fi diseminate online in grupurile de mediatori, de juristi si in cele specializate pe diferite probleme juridice ale cetatenilor.

Valoare totala a proiectului: 1.063.336,56 lei

Valoare eligibila a proiectului: 1.052.696,56 lei

Valoare eligibila nerambursabila din FSE: 876.896,26 lei

Valoare eligibila nerambursabila din bugetul national: 154.746,38 lei

Cofinantare eligibila a beneficiarului: 21.053,92 lei

UNIUNEA EUROPEANĂ

Titlul proiectului, codul MySMIS/codul proiectului

***Justiție și mediere pentru toată lumea/
Law and mediation for evryone; 495/126480***

Editorul materialului (respectiv beneficiarul proiectului):

Asociația Liga Apărării Drepturilor Colective

***Proiect cofinanțat din Fondul Social European
prin Programul Operațional
Capacitate Administrativa 2014-2020***

Data publicării:

Septembrie 2019

**„Continutul acestui material nu reprezintă
poziția oficială a Uniunii Europene sau a
guvernului româniei”**

Material gratuit